KARTA KURSU

BEZPIECZEŃSTWO ENERGETYCZNE POLSKI W XXI W.

Nazwa	Bezpieczeństwo energetyczne Polski w XXI w.
Nazwa w j. ang.	

Koordynator	dr hab. Tomasz Skrzyński, prof. UKEN	Zespół dydaktyczny
		dr hab. Tomasz Skrzyński, prof. UKEN
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia):

Celem kursu jest zapoznanie uczestników zajęć z zagadnieniami związanymi z bezpieczeństwem energetycznym Polski ze szczególnym uwzględnieniem okresu po 2022 r.

Warunki wstępne

Wiedza	Student posiada ogólną wiedzę na temat bezpieczeństwa energetycznego UE
Umiejętności	Student potrafi samodzielnie wskazać główne źródła zagrożeń dla bezpieczeństwa energetycznego państw importujących surowce energetyczne po 2022 r.
Kursy	Bezpieczeństwo polityczne; System i strategia bezpieczeństwa RP

Efekty kształcenia:

Wiedza	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)

	W01. Student posiada pogłębioną wiedzę na temat podmiotów politycznych i gospodarczych stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa energetycznego Polski. W02. Student dysponuje pogłębioną wiedzą na temat skuteczności systemów, norm, reguł funkcjonujących w państwie w odniesieniu do zagrożeń energetycznych W03. Student posiada pogłębioną wiedzę na temat tworzenia podstaw bezpieczeństwa energetycznego	Sp2be_W01 Sp2be_W02 Sp2be_W03

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalność)
Umiejętności	U01. Potrafi samodzielnie formułować opinie dot. zagrożeń z zakresu bezpieczeństwa energetycznego Polski. U02. Potrafi w sposób samodzielny wskazać na możliwości zmniejszania skali konkretnych zagrożeń bezpieczeństwa energetycznego Polski. U03. Potrafi dokonać analizy oraz interpretacji odpowiednich aktów prawnych dotyczących zachowania bezpieczeństwa energetycznego Polski.	Sp2be_U01 Sp2be_U02 Sp2be_U03

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Kompetencje społeczne	K01. Jest świadomy roli oraz miejsca jakie odgrywa nauka o bezpieczeństwie energetycznym państwa dla pełnej świadomości procesów ekonomizacji życia społecznego zachodzących na kontynencie europejskim. K02. Potrafi określić priorytety służące realizacji konkretnych zadań mających zapobiegać zagrożeniom bezpieczeństwa energetycznego K03. Potrafi rozumować w sposób przedsiębiorczy	Sp2be_K01 Sp2be_K02 Sp2be_K03

studia niestacjonarne

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	10	-		-		-		-		-		-

Opis metod prowadzenia zajęć – studia niestacjonarne:

Wykład z wykorzystaniem środków audiowizualnych (prezentacja w Power Point). Dyskusja

Formy sprawdzania efektów kształcenia – studia niestacjonarne:

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								x					x
W02								x					x
U01								x					x
U02								x					x
K01								x					x
K02								x					x

studia niestacjonarne

Kryteria oceny	**W celu uzyskania zaliczenia student musi uzyskać 6 punktów:** - aktywność podczas zajęć (0-6 punktów) - 100% obecność (2 punkty) - test (0-11 punktów) [tylko dla tych, którzy nie uzyskają wymaganego minimum z aktywności i obecności]

Uwagi	Obecność na wykładzie jest obowiązkowa. Pierwszej nieobecności na 90 min. wykładu nie trzeba usprawiedliwiać/dostarczać opracowania, ale rzutuje ona na punktację bo nie ma 100% obecności. Tematyka opracowania zaliczającego każdą nieobecność na zajęciach (minimum 8 stron, format A4, rękopis) musi być uzgodniona z wykładowcą.

Treści merytoryczne (wykaz tematów):

1/ Znaczenie ropy naftowej, gazu ziemnego i węgla w energetyce światowej.

2/ Stopień uzależnienia UE od importu surowców energetycznych

3/ Mix energetyczny Polski w XXI w. i skala uzależnienia od importu

4/ Zasoby własne surowców energetycznych na terenie Polski

5/ Konsekwencje wojny na Ukrainie dla bezpieczeństwa energetycznego Polski.

6/ Rozwój energii słonecznej i wiatrowej. Konsekwencje polityki klimatycznej UE dla bezpieczeństwa energetycznego Polski

7/ Podstawa polskiej energetyki? Znaczenie węgla kamiennego i brunatnego

8/ Surowiec bez perspektyw? Znaczenie ropy naftowej dla polskiej gospodarki.

9/ Polska przyszłym hubem gazowym dla Europy Środkowej? System rurociągów na terenie Polski: rzeczywistość i plany.

10/ LNG - konieczność czy szansa na dywersyfikację dostaw gazu dla polskiej energetyki

11/ Magazyny gazu ziemnego w Polsce

12/ Perspektywy wykorzystania biometanu w polskiej energetyce

13/ Wątpliwe perspektywy? Budowa elektrowni nuklearnych w Polsce w XXI w.

14/ Przyszłość wykorzystania surowców energetycznych w polskiej gospodarce w perspektywie wieloletniej

Wykaz literatury podstawowej:

Podstawowe:

Kwidziński, K., Dusiło M., (2025). *Transformacja energetyczna w Polsce Edycja 2025*, Forum Energii. https://www.forum-energii.eu/transformacja-energetyczna-polski-edycja-2025

Świercz W., Matuszko M., Moskwik K., Bisiński W., Kordalski M., (2024). *Rynek Energii w Polsce w 2024 roku. Przegląd i wnioski* https://www.adlittle.com/sites/default/files/2024-04/Rynek%20energii%20w%20Polsce%202024_Arthur%20D.%20Little.pdf

Bałamut A., *Polityka bezpieczeństwa energetycznego Polski w latach 2000–2015*, Kraków 2017.

The war must go on: Dynamika wojny w Ukrainie i jej reperkusje dla bezpieczeństwa Polski, A. Gruszczak (red), Kraków 2023, https://doi.org/10.12797/9788381388801

Tomaszewski K., *Polityka klimatyczno-energetyczna Unii Europejskiej. W kierunku zrównoważonego rozwoju*. Warszawa 2025

Wykaz literatury uzupełniającej:

Krzykowski P., *Konsekwencje wojny na Ukrainie w wymiarze żywnościowym, ekonomicznym i energetycznym*, „Rocznik Nauk Społecznych" 2022, T. 14 (50), nr 4 ojs.tnkul.pl/index.php/rns/article/view/17785/16759

Sławiński W., Safiejko B., Chełmińska A., Okniński M., Sawicka A., (2024). *Biometan w Polsce. Rosnąca rola biometanu w transformacji energetycznej*, Pw C. (online)

Kutyła, S., *Rola magazynów gazu w zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego państwa*, w: *Bezpieczeństwo energetyczne. Gospodarka. Społeczeństwo – wybrane zagadnienia*, red. M. Ilnicki, Z. Nowakowski, Warszawa 2016.

Łaciak, M., Olkuski, T., Świdrak, M., Szurlej, A., Wyrwa, A., *Rola i znaczenie gazu ziemnego w strukturze wytwarzania energii elektrycznej Polski w perspektywie długoterminowej. Rynek Energii 2017, nr 2.*

Europa środkowa i Wschodnia wobec wybranych problemów bezpieczeństwa energetycznego, red. Ł.

Wojcieszak, Poznań 2018

Skarżyński, *Terminale LNG w polityce energetycznej państw nadbałtyckich Unii Europejskiej*, Poznań 2018

Be*zpieczeństwo energetyczne Polski i Europy. Uwarunkowania – wyzwania – innowacje*, red. M. Ruszel, S Podmiotko, Rzeszów 2019

Bezpieczeństwo ekonomiczne państwa: uwarunkowania, procesy, skutki, red. A. Jackiewicz, A. Trzaskowska- Dmoch, Warszawa 2017.

Cieślak E., J. Maj, K. Pająk, D. Prokopowicz, A. Radomyski, P. Soroka, P. Śledź, *Wybrane aspekty rosyjskiej agresji na Ukrainę w obszarze politycznym, militarnym i gospodarczym*, (pod red. nauk. P. Soroka i K. Pająk), Warszawa 2023 (część rozdziałów, która jest dostępna na www.researchgate.net)

Janusz P., Szczerbowski R., Zaleski P., *Istotne aspekty bezpieczeństwa energetycznego Polski*, Warszawa 2017

Kielerz A., W. Beuch, R. Marzec, *Polski miks energetyczny na tle struktury produkcji energii w Niemczech, Czechach i Słowacji – czy trujemy bardziej?,* w: *Surowce energetyczne i energia. Materiały XXXI konferencji z cyklu Zagadnienie surowców energetycznych i energii w gospodarce krajowej*, Kraków 2017.

Molski R. (red.), *Eksploracja i eksploatacja gazu ziemnego ze złóż niekonwencjonalnych. Wybrane zagadnienia prawne i ekonomiczne*. Szczecin 2016.

Porzerzyńska-Antonik M., *Pomoc publiczna dla sektora górnictwa węgla kamiennego wPolsce w świetle regulacji prawnych*, „Zeszyty Naukowe Instytutu Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią Polskiej Akademii Nauk" 2024, nr 1(112)

Brodacki D. (i in.), *Energetyka jądrowa w Polsce. Stan gotowości do budowy pierwszej elektrowni*, Baker Mckenzie 2025 (online).

Grudziński Z., *Międzynarodowy rynek węgla energetycznego – tendencje, prognozy,*„Zeszyty Naukowe Instytutu Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN" 2024, nr 112

Bezpieczeństwo energetyczne. Gospodarka. Społeczeństwo – wybrane zagadnienia, red. M. Ilnicki, Z. Nowakowski, Warszawa 2016.

Golarz M., *Bezpieczeństwo energetyczne Polski na przykładzie zaopatrzenia w gaz ziemny, ropę naftową i energię elektryczną*, „Bezpieczeństwo: Teoria i Praktyka" 2016, nr 1.

Jamrozik, A., Sieradzka, M., Skrzypczyk, D., *Stan wykorzystania i pozyskiwania paliw kopalnych w Polsce i na świecie*. W: P. Kwiatkiewicz (red.), *Bezpieczeństwo energetyczne. Rynki surowców i energii – teraźniejszość i przyszłość* t. 2, Poznań 2014.

Skarżyński M, *Pływający terminal NLG w polityce energetycznej Polski*, „Studia Kaliskie" 2017, t. 5.

Sowiński, J., *Model typu „end-use" prognozy zapotrzebowania na energię pierwotną i finalną w warunkach ryzyka*. *Rynek Energii* 2014, nr 3.

Kashyrin T., Narloch P., Skrzyński.T., *Bezpieczeństwo energetyczne UE i Ukrainy w obliczu agresji ze strony Rosji***,** „nnales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia de Securitate"2023, z.13 (1).

Mikołajuk H., Parciński G., Zatorska M., Bojanowska H., Biczyński W., Stępniak E., Wrońska I., Żuczek E., Dzwolak J., *Sytuacja w Elektroenergetyce. Biuletyn Kwartalny*, Warszawa: Ministerstwo Klimatu i

Środowiska, Agencja Rynku Energii S.A. 2025 (dostępne online)

Kacprowska J., Stosio M., Nagrodkiewicz L., Dembicz E., Żarek E., *Sytuacja Energetyczna w Polsce. Krajowy Bilans Energii. Biuletyn Kwartalny*. Warszawa: Ministerstwo Klimatu i Środowiska, Agencja Rynku Energii S.A. 2025 (online).

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta) – studia niestacjonarne:

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	0
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	15
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	0
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	0
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	0
	Przygotowanie do testu	25
Ogółem bilans czasu pracy		50
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2